

Cristian Popa (BNR): Inteligența artificială ar putea fi un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste

Inteligența artificială ar putea fi un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste prin optimizarea și creșterea eficienței, a afirmat, marți, Cristian Popa, membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României.

"După încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, am avut mai multe astfel de supercicluri: mai întâi, perioada de creștere peste așteptări din America și Europa din anii '60 când se investea masiv în infrastructură, urmată de un alt superciclu bazat pe globalizare, iar în ultimele decenii s-a remarcat explozia "tech". Din perspectiva stabilității preturilor, în opinia multor specialiști, principalele megatrenduri care vor sta la baza viitorului superciclu economic sunt "cei patru D": decarbonizarea, digitalizarea, deglobalizarea și demografia. Acești factori pot reprezenta motivul pentru care presiunile inflationiste este posibil să rămână ridicate chiar și în economiile avansate, mai ales când intervine și cel de-al cincilea "D": datoriile publice în creștere. Inteligența artificială poate ameliora însă consecințele acestora crescând productivitatea, deci oferta de bunuri și servicii, sprijinind acumularea de capital și stimulând astfel activitatea economică. Astfel, într-un viitor în care băncile centrale înfruntă aceste schimbări structurale, un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste îl poate reprezenta AI-ul, prin optimizarea și creșterea eficienței. Deci inteligența artificială poate ajuta în lupta cu inflația, sporind oferta", a declarat Cristian Popa, la o conferință dedicată industriei bancare și financiare.

Acesta a mai spus că este posibil să ne aflăm la începutul celei de-a patra revoluții industriale: după industrializarea, electrificarea și tehnologizarea societății, am putea avea în față digitalizarea acesteia prin fuziunea dintre inteligența umană și cea artificială.

"Pentru că cele două tipuri de inteligență exact așa vor face: se contopesc și nu se înlocuiesc una pe cealaltă, contrar percepției populare. Ne putem raporta la AI astfel: este o unealtă, o "surubelnită inteligentă" care poate amplifica creativitatea și productivitatea, deschizând uși către domenii de inovare până acum neexplorate. Nu știu cum va arăta viitorul, însă istoria este un bun punct de plecare. Și fie că a fost vorba de apariția motoarelor cu abur sau de creșterea productivității prin adoptarea calculatoarelor, inovația a remodelat mereu piața muncii și nivelul de trai în moduri neașteptate, creând noi oportunități de angajare și imaginând domenii de activitate care presupun o cooperare din ce în ce mai strânsă între om și mașini. Însă aceste schimbări nu vor avea loc subit. Trecerea de la entuziasmul inițial legat de AI la înglobarea sa productivă în economie este un proces care necesită timp, răbdare și adaptare continuă. Este posibil ca jobul de peste 20 de ani al copiilor noștri nici să nu existe astăzi", a subliniat Cristian Popa.

Potrivit sursei citate, chatbot-urile precum ChatGPT au revoluționat procesul de creare a conținutului și continuă să aducă schimbări importante în termeni de eficientizare, cercetare și competitivitate, însă potențialul lor real încă nu a fost atins, "și poate fi vast". Popa consideră că procesul de asimilare a noii tehnologii poate să fie unul de lungă durată, cu efecte vizibile la nivelul întregii societăți pentru o perioadă mai lungă.

"Din perspectiva unei bănci centrale, inteligența artificială reprezintă un instrument promitator pentru echilibrarea inflației. Asemenea influenței globalizării care a temperat inflația în trecut, AI-ul, prin eficientizarea și optimizarea proceselor economice, oferă perspective de stabilizare a nivelurilor preturilor. Procesul de luare a deciziilor de politică monetară este cu atât mai complex în perioadele caracterizate prin schimbări structurale uriașe precum cele pe care le traversăm în prezent: globalizarea se restrânge, reglementarea devine mai intensă, protectionismul crește, dividendul pacii dispare (directionând o parte a cheltuielilor către apărare în detrimentul educației și sănătății), populația îmbatrânește simultan cu scăderea natalității, dividendul energetic dispare, problema deficitelor fiscale în creștere persistă, iar tranziția către o economie verde implică și ea noi costuri.

Toate aceste schimbări structurale par să ne indice că presiunile inflationiste vor rămâne mult timp printre noi. Însă există o schimbare care poate acționa în sens invers. Inteligența artificială poate să limiteze impactul schimbărilor structurale menționate, stimulând creșterea economică sustenabilă printr-o productivitate a muncii mai ridicată și deschiderea unor noi căi către inovație și progres. AI inventează deja medicamente noi", a explicat Cristian Popa.

În opinia sa, ritmul acestor schimbări rămâne incert: impactul pe larg al implementării tehnologiei AI ar putea deveni palpabil pe termen lung, necesitând o perioadă de ajustare graduală și consolidare a colaborării dintre oameni și tehnologie.

"Există, însă, și riscuri asociate cu protecția datelor sau cu interpretarea lor incorectă de către AI, care ne determină să privim cu o oarecare reticență, transformarea asistentului digital într-un expert în managementul riscului bancar sau în luarea deciziilor de acordare a creditelor. Am convingerea că ne aflăm într-o etapă a progresului tehnologic care ne poate transforma în câștigătorii zilei de mâine, însă, la fel ca în implementarea deciziilor de politică monetară, trebuie să folosim un dozaj adecvat și să ne așteptăm la o evoluție graduală, cântărind în permanență oportunitatea fiecărei mișcări pe care o vom face pentru a ne construi un viitor digital cu o expunere limitată la risc. Însă, pentru a avea produse și servicii financiare care să corespundă nevoii de progres a societății și să fie, în același timp, sigure pentru utilizatorii lor, trebuie să păstrăm și o doză de prudență în acțiunile noastre.

Rolul major pe care îl au băncile centrale în menținerea stabilității financiare ne obligă să manifestăm o deschidere controlată față de schimbările pe care noile tehnologii le pot aduce în vietele noastre", a adăugat reprezentantul BNR.

Nu în ultimul rând, el a afirmat că BNR rămâne de partea prudenței, iar strategia "move fast and break things" nu poate fi aplicată de băncile centrale, prin natura funcției sistemice pe care o au.

"Mizele sunt prea mari pentru a ne grăbi și a strica lucruri. Nici nu ne vom opune inovației, cum au făcut luddiții, ci o vom susține, însă cu un ochi la macrostabilitate. Este de așteptat ca banca centrală să aibă o abordare "risk based" în ceea ce privește inteligența artificială, permisivă spre activitățile non-critice ale bankingului, dar fermă în legătura cu activitățile core. Dacă facem o paralelă cu modul în care conducem o mașină, abordarea noastră, ca banca centrală, va fi mai degrabă să nu calcăm pedala de accelerație pentru a mari viteza, dar nici nu vom acționa inutil pedala de frână pentru a stopa progresul. Ce vom face însă este să conducem prudent, frânând ușor atunci când va fi nevoie, asigurându-ne că vom avea tranziția lină și sigură pe care ne-o dorim cu toții către sectorul bancar al viitorului. Bineînțeles că pot exista și consecințe neprevăzute, dar văzând potențialul transformativ al acestei tehnologii, nu este înțelept să lasăm acest tren al inovației capabil să sporească bunăstarea să plece fără noi", a mai spus Cristian Popa, prezent la conferința "Slalom printre schimbări: Provocări și inovații în sectorul financiar-bancar și de asigurări", organizată de Institutul Național de Statistică și grupul de presă MediaUno.